חוֹשֵׁשׁ: **יד** [א]הָרַ״מ מֵרוֹטֶנְבּוּרְג (במצ״ץ קטן סי׳ סה) (מ) מַתִּיר לְהָטִיל מַי רַגְלַיִם בַּשָּׁלָג, [ב]וְהָרא״ש (מא) הָיָה (יז) נִזְהָר: **טו** [ג]אָסוּר לִפְרֹס סוּדָר עַל פִּי הֶחָבִית וְלִתֵּן עַל גַּבָּיו הַכְּלִי שֶׁדּוֹלִים בּוֹ, שָׁמָּא יָבֹא (מב) לִידֵי סְחִיטָה. אֲבָל בֶּגֶד הָעָשׂוּי לִפְרֹס עָלָיו, מַתָּר שֶׁאֵינוֹ חוֹשֵׁשׁ עָלָיו (מג) לְסָחְטוֹ: **טז** [ד]אָסוּר (מד) * לְהַדֵּק מוֹכִין בְּפִי פַּךְ שֶׁיֵּשׁ מִשְׁקִין, מִשּׁוּם (יח) סְחִיטָה: **יז** (מה) * [ה]סְפוֹג (מו) אֵין מְקַנְּחִין בּוֹ (מז) אֶלָּא אִם כֵּן יֵשׁ בּוֹ בֵּית אֶחָיזָה, גְּזָרָה (מח) שָׁמָא (יט) יִסְחֹט: **יח** חֲבִית שֶׁפָּקְקוּ בִּפְקָק שֶׁל פִּשְׁתָּן (מט) לְסֻתָּם *)נָקָב שֶׁבְּדָפְנָהּ שֶׁמּוֹצִיאִין בּוֹ הַיַּיִן, (נ) * [ו]יֵשׁ מִי שֶׁמַּתִּיר (נא) אַף עַל פִּי שֶׁאִי אֶפְשָׁר שֶׁלֹּא יִסְחֹט, וְהוּא שֶׁלֹּא יְהֵא תַּחְתָּיו (נב) כְּלִי, דְּכֵיוָן שֶׁאֵינוֹ נֶהֱנֶה בִּסְחִיטָה זוֹ הֲוֵי פְּסִיק רֵישָׁא (פְּרוּשׁ אִסּוּר נִמְשָׁךְ בְּהֶכְרֵחַ מִדָּבָר מָה, כְּמוֹ הַמָּוֹת הַנִּמְשָׁךְ בְּהֶכְרֵחַ מַהַתָּזַת הָרֹאשׁ) * דְּלֹא נִיחָא לֵיהּ, וּמֻתָּר. [ז]וְחָלְקוּ עָלָיו וְאָמְרוּ, דְּאַף עַל גַּב דְּלֹא

א טוּר בְּשִׁמּוֹ. **ב** שָׁם. **ג** שַׁבָּת מ״ח (ע״א) בְּעוּבְדָּא דְּבֵי רֵישׁ גְּלוּתָא וּכְפֵרוּשׁ רַשִׁ״י וְכֵן כָּתַב הָרַמְבַּ״ם בְּפֶרֶק כ״ב (הט״ו). **ד** שָׁם קמ״א (ע״א). **ה** שָׁם קמ״ג (ע״א) בַּמִּשְׁנָה. *) (פְּרוּשׁ הַנָּקָב שֶׁסְּבִיב הַבְּרָזָא). **ו** טוּר בְּשֵׁם הָעָרוּךְ (ערך סבר) וְכֵן הִסְכִּים רַבֵּנוּ יְרוּחָם (נתיב יב) בְּחֵלֶק (ד׳) [״ד] אֲהָא דְּשַׁבָּת (קי״ח) [קי״א] (ע״א). **ז** תּוֹסָפוֹת (קי״ג) [ק״ג] (ע״א, ד״ה לא צריכא) וְרא״ש שָׁם (פ״ב סי׳ א) וְהַמְּרַדְּכִי בְּפֶרֶק כ׳ דְּשַׁבָּת (סי׳ תכח) בְּשֵׁם ר״י וּסְמ״ג (לאוין סה) (וְהַתּוֹסְפוֹת) [וְהַתְּרוּמָה] (סי׳ רמד).

בְּאֵר הַגּוֹלָה

גּוֹרֵס).

יד (יז) **נִזְהָר.** כִּי עַל יְדֵי הַשָּׁתָן נַדַּאי נִמּוֹחַ. טוּר. וְלֹא דָּמֵי לְסָעִיף ט׳ דְּשָׁרֵי לִתֵּן הַמַּיִם, דְּהָכָא כֵּיוָן דְּעָבִיד מַעֲשֶׂה. וְעַיֵּן טַ״ז (ס״ק יא): **טז** (יח) **סְחִיטָה.** פֵּרוּשׁ דְּכְשֶׁהַדֵּק וְהוּא לַח הוּא נִסְחָט. רַ״ן (מא. ד״ה

יז (יט) **יִסְחֹט.** צָרִיךְ עִיּוּן, כֵּיוָן דִּסְפוֹג עָשׂוּי לְקַבֵּל לַיִת לָן לְמִגְזַר שֶׁמָּא יִסְחֹט כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב סָעִיף ט״ו וְסִימָן ש״א סָעִיף מ״ח. וְנִרְאֶה לִי דְּזַקָא בִּסְפוֹג אִי אֶפְשָׁר לְקַנּוֹחַ בְּלֹא סְחִיטָה, מַה שֶּׁאֵין כֵּן בַּאֲלַנְטִית בְּסִימָן ש״א סָעִיף מ״ח.

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

כָּתַב דְּכֵיוָן שֶׁהוּא דָּבָר שֶׁאִי אֶפְשָׁר לְדָהֵר בָּזֶה לֹא גָּזְרוּ בֵּיהּ:

יד (מ) **מַתִּיר לְהָטִיל.** דּוּמְיָא דְּדוֹרֵס שֶׁלֹּא בְּרַגְלָיו: (מא) **הָיָה נִזְהָר.** שֶׁעַל יְדֵי הַשָּׁתָן נַדַּאי נִמּוֹחַ. וְלֹא דָּמֵי לְסָעִיף ט׳ דְּשָׁרֵי לִתֵּן שֶׁלֹּא לְתוֹךְ הַכּוֹס אַף עַל פִּי שֶׁנִּמּוֹחַ, דְּהָכָא כֵּיוָן דְּעָבִיד מַעֲשֶׂה גָּרַע טְפֵי. וְעַיֵּן בְּטַ״ז (ס״ק יא) שֶׁפָּסַק לְהָקֵל, וְכֵן הָאֱלִיָּה רַבָּה (ס״ק יד) כָּתַב לְהָקֵל, אִם לֹא שֶׁאֶפְשָׁר בְּלֹא טֹרַח טוֹב לְזַהֵר: **טו** (מב) **לִידֵי סְחִיטָה.** שֶׁיִּסְחֹט הַסּוּדָר מִן הַמַּיִם שֶׁנִּבְלְעוּ בּוֹ עַל יְדֵי הַכְּלִי, (מג) **לְסָחְטוֹ.** שֶׁהֲרֵי לְכָךְ עָשׂוּי, (מד) **לְהַדֵּק.** וַאֲפִלּוּ (מז) הֵם עֲשׂוּיִין לְכָךְ נַמִּי אָסוּר, מִשּׁוּם דְּהָבְהוּק הַמּוֹכִין [כָּל דָּבָר רַךְ, כְּגוֹן צֶמֶר גֶּפֶן וּמַטְלִית וְכַיּוֹצֵא בָּהֶן] בְּתוֹךְ פִּי הַפַּךְ בָּא לִידֵי סְחִיטָה, שֶׁהִיא תּוֹלֶדֶת לִבּוּן וְכַנַּ״ל. (מח) וַאֲפִלּוּ לְהַסּוֹבְרִים דְּבִשְׂאָר מַשְׁקִין חוּץ מִמַּיִם אֵין בּוֹ מִשּׁוּם מְלַבֵּן, מִכָּל מָקוֹם אָסוּר, שֶׁיּוֹצֵא הַמַּשְׁקֶה הַבָּלוּעַ בּוֹ וְנוֹפֵל לְתוֹךְ הַפַּךְ, וְהֲוֵי בְּכָלַל דִּישָׁה כְּמוֹ סוֹחֵט זֵיתִים וַעֲנָבִים, וְאַף שֶׁאֵינוֹ מִתְכַּוֵּן לָזֶה, (מט) מִכָּל מָקוֹם פְּסִיק רֵישָׁא הוּא: **יז** (מה) **סְפוֹג.** הוּא כְּמִין צֶמֶר נַעֲשָׂה לְחוֹף הַיָּם, אוֹ כְּפֵרוּשׁ הָעָרוּךְ (ערך ספג) וּכְדִלְקַמָּה (סי״ח בהג״ה), וּבְטֵבְעוֹ שֶׁשּׁוֹאֵב הַמַּיִם וְהַמַּשְׁקִין לְתוֹכוֹ: (מו) **אֵין מְקַנְּחִין בּוֹ.** אֶת (נ) הַטַּבְלָא וְאֶת הַקְּעָרָה: (מז) **אֶלָּא אִם כֵּן וְכוּ׳.** רַ״שׁ״ (קמג. ד״ה אין) וְהָרַמְבַּ״ם (פכ״ב הט״ו) פֵּרְשׁוּ דְּכְשֶׁיֵּשׁ לוֹ עוֹר בֵּית אֶחָיזָה שֶׁיֹּאחֲזוּ בּוֹ אָפְשָׁר לְקַנֵּחַ בְּלִי סְחִיטָה, אֲבָל הָרַאֲבַ״ד (שם) כָּתַב דְּאַף עַל פִּי כֵן אִי אֶפְשָׁר לוֹ לְקַנֵּחַ בְּלִי סְחִיטָה, אֶלָּא דְּמִכָּל מָקוֹם שָׁרֵי, דְּכֵיוָן שֶׁיֵּשׁ לוֹ בֵּית אֶחָיזָה הֲוֵי לֵיהּ כְּצִלּוֹחִית מְלֵאָה מַיִם שֶׁמַּרִיק מִמֶּנָּה מַיִם: (מח) **שָׁמָּא יִסְחֹט.** כָּתַב בְּבֵאוּר הַגְּרַ״א שֶׁטָּעוּת סוֹפֵר הוּא וְצָרִיךְ לוֹמַר מִשּׁוּם סְחִיטָה, דְּהָא אָמְרִינַן בַּגְּמָרָא דִּפְסִיק רֵישָׁא הוּא, מִשּׁוּם דְּאִי אֶפְשָׁר שֶׁלֹּא יִסְחֹט כְּשֶׁאוֹחֲזוֹ בְּאֶצְבְּעוֹתָיו בִּלְי עוֹר בֵּית אֶחָיזָה, וְכֵן כָּתַב הַמָּגֵן אַבְרָהָם (ס״ק יט): **יח** (מט) **לְסֻתָּם נָקָב שֶׁבְּדָפְנָהּ.** הֵינוּ שֶׁכּוֹרְכִין סְבִיבוֹת הַבְּרָזָא חֲתִיכַת בֶּגֶד אוֹ נְעָרָת שֶׁל פִּשְׁתָּן וּפוֹקְקִים בָּהּ הַנָּקָב שֶׁבְּדָפְנָהּ הֶחָבִית: (נ) **יֵשׁ מִי שֶׁמַּתִּיר.** (נא) **אַף עַל פִּי וְכוּ׳.** שֶׁעַל יְדֵי סְתִימַת הַבְּרָזָא בְּהָנָּקָב אוֹ הַסָּרָתוֹ, נִסְחָט מַשְׁקֶה הַבָּלוּעַ בְּהַנְּעָרָת: (נב) **כְּלִי.** דְּמַפִּילָא הַיַּיִן הַנִּסְחָט הוֹלֵךְ לְאִבּוּד כֵּיוָן שֶׁהַנָּקָב בְּדִפְנָהּ הֶחָבִית בְּצִדָּהּ. אֲבָל אִם הָיָה תַּחְתָּיו כְּלִי שֶׁנּוֹטֵף בָּהּ טִפַּת הַנְּטִיפָה, (נג) וְכֵן אִם הָיָה

בְּאוּר הֲלָכָה

וְלֹא גָּזְרוּ בֵּיהּ, וְאֵין לְהָקֵל בָּזֶה, דִּדְיָן זֶה הִתְעַקִּיבוּ כְּמָה וְכְמָה רִאשׁוֹנִים:

טז * לְהַדֵּק מוֹכִין. עַיֵּן מִשְׁנָה בְּרוּרָה (ס״ק מד) דְּמִיירִי שֶׁהֵם לְחִין, כֵּן מַשְׁמַע בְּמָגֵן אַבְרָהָם (ס״ק יח) וְכֵן מָצָאתִי בְּפֵרוּשׁ רַבֵּנוּ חֲנַנְאֵל (קמא. ד״ה אמר) שֶׁבַּיְדֵינוּ. **וְלִפְי זֶה לְכְאוֹרָה דְּאֲפִלּוּ אִם אֵין בְּפִי הַפַּךְ כְּלוּם נַמִּי אָסוּר,** וּמַה שֶּׁכָּתַב הַשֶּׁלְחָן עָרוּךְ שֶׁיֵּשׁ בּוֹ מַשְׁקִין, מִשּׁוּם דִּסְתָמָא דְּמִילְּתָא אָז הַמּוֹכִין כְּבָר נִתְלַחְלְחוּ עַל יְדֵי זֶה, וְאֵין הָכִי נַמִּי דְּאִם יֵבְשׁוּ עֲדַיִן מַתָּר, כֵּן נִרְאֶה לִי:

יז * סְפוֹג וְכוּ׳. וְאִם הוּא סְפוֹג יָבֵשׁ, עַיֵּן בְּאֵלִיָּה רַבָּה (ס״ק יט) וּבְסֵפֶר תּוֹסֶפֶת שַׁבָּת (ס״ק לב) שֶׁמְּצַדְּדִין לְהַחְמִיר מִשּׁוּם דְּלֹא פְּלוּג, וּבְרַשִׁ״י קמ״ג (ע״א) דִּבּוּר הַמַּתְחִיל (נוֹטֵל) [נָשֹׁל] לְכְאוֹרָה לֹא מְשַׁמַע כֵּן, וְצָרִיךְ עִיּוּן לְדִינָא:

יח * יֵשׁ מִי שֶׁמַּתִּיר. בְּאוּר הָעִנְיָן בְּקִצְרָה, כִּי יְדוּעַ דַּעַת רַבֵּנוּ תָּם (ספר הישר סי׳ רפג) וְסִיעָתוֹ דְּיֵשׁ שְׁנֵי עִנְיָנֵי סְחִיטָה, הַיְינוּ סְחִיטָה מִמַּיִם אִסּוּרוֹ מִשּׁוּם לִבּוּן וְלֹא מִשּׁוּם דָּשׁ, כִּי הַמַּיִם הוֹלְכִים לְאִבּוּד וְלֹא דְּמֵי לְדָשׁ, וּבְשֶׁאֵר מַשְׁקִין הוּא הַהֶפְוֵד, מִשּׁוּם לִבּוּן אֵין בָּם דַּאֲיָן מְלַבְּנִים בָּם, אֶלָּא אִיסּוּרָא הוּא מִשּׁוּם דָּשׁ דּוּמְיָא דְּסוֹחֵט זֵיתִים וַעֲנָבִים, אַךְ דַּוְקָא כְּשֶׁצָּרִיךְ לְמַשְׁקִין הַנִּסְחָט דּוּמְיָא דְּדִישָׁה, וְעַל כֵּן הָכָא בְּעִנְיַן זֶה, דְּהֶחָבִית הוּא שֶׁל יַיִן אִסּוּרוֹ הוּא רַק מִשּׁוּם דָּשׁ, וּמִמֵּילָא כְּשֶׁהַמַּשְׁקֶה הַנִּסְחָט הוֹלֵךְ לְאִבּוּד אֵין זֶה בִּכְלַל דִּישָׁה. וְזֶה הוּא דַּעַת הָרַבָּה מֵהָרִאשׁוֹנִים [הָרַשְׁבָּ״א (קנא. ד״ה האי) וְרִיבָ״ש (בתשובה סי׳ שצד) וְהָרַב הַמַּגִּיד (פ״ט ה״א)], אַךְ דַּעַת הָרַ״י (הו״ד במרדכי פ״כ סי׳ תכח) וְעוֹד כַּמָּה בְּסִיעָתוֹ דְּמִכָּל מָקוֹם אָסוּר מִדְּרַבָּנָן. וְכָל זֶה הָיָה שַׁיָּךְ אִם הָיָה מְכַוֵּן לִסְחֹט, אֲבָל בָּאֳמֶת אֵין מְכַוֵּן לִסְחֹט וְהוּא רַק פְּסִיק רֵישָׁא, וְלֹא נִיחָא לֵיהּ בְּהֶהְיֵה סְחִיטָה כִּי הוֹלֵךְ לְאִבּוּד, מִן הַתּוֹרָה בְּדַוַּאי אֵינוֹ חַיָּב בְּכָל עִנְיָנֵי שַׁבָּת בִּפְסִיק רֵישָׁא דְּלֹא נִיחָא לֵיהּ כְּדַאֲמְרִינַן שַׁבָּת ק״ג (ע״א), וְנִתְחַלֵּק הָעָרוּךְ (ערך סבר) עִם יֶתֶר הַפּוֹסְקִים לְעִנְיַן אִסּוּר דְּרַבָּנָן, דְּלְהָעָרוּךְ שָׁרֵי לְגַמְרֵי בִּפְסִיק רֵישָׁא דְּלֹא נִיחָא לֵיהּ, וְלִשְׁאָרֵי פּוֹסְקִים אָסוּר. וְהִנֵּה מִדְּבְרֵי הַשֶּׁלְחָן עָרוּךְ נִרְאֶה דְּמַסְכִּים לְיֶתֶר הַפּוֹסְקִים דִּפְסִיק רֵישָׁא דְּלֹא נִיחָא לֵיהּ הוּא אִסּוּר מִדְּרַבָּנָן, וּמִכָּל מָקוֹם סִיֵּם בְּסוֹף הַסָּעִיף טוֹב לְהָנִיהֵם וְכוּ׳, וְהִנֵּיחַם עַל דַּעְתָּם לְהָקֵל בָּעִנְיָן זֶה, מִשּׁוּם דְּהַבְּרָזָא אַרְבָּה עַיִן שָׁם, כֵּן כָּתַב הַשּׁ״ז (ס״ק יב), וְהַמָּגֵן אַבְרָהָם (ס״ק כג) כָּתַב מִשּׁוּם דְּבָעִנְיָנוּ הָלֹא יֵשׁ עוֹד קוּלָּא מַה שֶּׁהַמַּשְׁקֶה הוֹלֵךְ לְאִבּוּד, וְלֹא דָּמֵי לְדָשׁ וְכַנַּ״ל. וְדַע, שֶׁכָּל דִּבְרֵי הַסָּעִיף הַזֶּה הוּא רַק לְהַפּוֹסְקִים דְּשָׁאַר מַשְׁקִין, אֵין מְלַבְּנִים, אֲבָל לְהַפּוֹסְקִים דְּאֵין חִלּוּק בֵּין מַיִם לְשָׁאַר מַשְׁקִין, וּבִקְּרֹת יֵין דְּסִבְרַת הָרַ״ן (מא. ד״ה ולפיכך) דְּדוֹמֶה לְמַיִם לְעִנְיַן כְּבִיסָה וּכְמוֹ שֶׁכָּתַב הַבַּיִת יוֹסֵף (ד״ה חבית) [וְעַיֵּן בְּטַ״ז (ס״ק יב) שֶׁמְּסַכִּים לְהָרַ״ן בְּיֵינוֹ לְבָן], יִהְיֶה מִן הַתּוֹרָה אִסּוּר סְתִימַת הַמְּסוֹרָיָא מִשּׁוּם אִסּוּר לִבּוּן, שֶׁמִּתְלַבְּנָת הַמְּסוֹרָיָא עַל יְדֵי זֶה, [וּמַה שֶּׁכָּתַב הָרַ״ן דְּאֵין דֶּרֶךְ לִבּוּן בְּמְסוֹרָיָא עַל יְדֵי זֶה, שְׁאָרֵי הָרִאשׁוֹנִים לֹא הִזְכִּירוּ סְבָרָא זוֹ, רַק שֶׁכָּתְבוּ מִשּׁוּם דְּאֵין לִבּוּן בְּשָׁאר מַשְׁקִין, עַיֵּן בְּסֵפֶר הַתְּרוּמָה (סי׳ רמד)], וְאֵין חִלּוּק בֵּין אִם הַמַּשְׁקֶה הַנִּסְחָט הוֹלֵךְ לְאִבּוּד אוֹ לֹא, וְאֵין שַׁיָּךְ זֶה הָעִנְיָן כָּלָל לִפְסִיק רֵישָׁא דְּלֹא נִיחָא לֵיהּ, דְּזֶה הוּא רַק אִם נֹאמַר דְּחִיּוּבוֹ מִשּׁוּם דִּישָׁה, וּמַה שֶּׁכָּתַב הַמָּגֵן אַבְרָהָם בְּסָעִיף קָטָן כ״א דְּחִיּוּבָא לֵיכָּא לְכָלֵי עַלְמָא, הַיְינוּ בְּפְסִיק רֵישָׁא דְּלֹא נִיחָא לֵיהּ, אֲבָל בְּעִנְיָן זֶה גּוּפָא הוּא כְּמוֹ שֶׁכָּתַבְנוּ:

*** דְּלֹא נִיחָא לֵיהּ. הֲנָה בְּעִנְיָנוּ לֹא נִיחָא לֵיהּ כְּלָל בְּהַסְחִיטָה, וְאַדְרַבָּה הָיָה רוֹצֶה שֶׁלֹּא יִסְחֹט כִּי הוֹלֵךְ לְאִבּוּד, אֲבָל בְּאֻמָּת אֲפִלּוּ רַק הֵיכָא שֶׁאֵין נֶהֱנֶה כְּלָל**

שַׁעַר הַצִּיּוּן

סְחִיטָה, אֶפְשָׁר דְּכַוָּנַת הַמְּרַדְּכִי (שם) דְּהוּא קָרוֹב לִפְסִיק רֵישָׁא, וְכֵן מוֹרֶה קְצָת לְשׁוֹן הַשֶּׁלְחָן עָרוּךְ. [א]אִי נַמִי דְּכַוָּנַת הַגְּמָרָא דְּחִיְישִׁינַן שֶׁמָּא יְהַדֵּק הַיֵּטֶב בְּעִנְיַן שֶׁיִּהֶא בּוֹ פְּסִיק רֵישָׁא, דְּמִצּוּי הַדֶּבֶר, וְלָכֵן אָסְרוּ לְהַדֵּק בְּמוֹכִין לַח כְּלָל. אַחַר כָּךְ מָצָאתִי בְּתוֹסֶפֶת שַׁבָּת (ס״ק לא) שֶׁכָּתַב כֵּן: **יז** (נ) רַשִׁ״י (קמג. ד״ה מקנחין) וְהַמְּרַדְּכִי (שם) עַיֵּן שָׁם: **יח** (נא) כֵּן אִיתָא בְּבֵית יוֹסֵף (ד״ה חבית): (נב) רַ״ן (מא. ד״ה אבל) בְּשֵׁם הָעָרוּךְ (ערך סבר):

(מא) הָיָה (יז) נִזְהָר: **טו** [ג]אָסוּר לִפְרֹס סוּדָר עַל פִּי הֶחָבִית וְלִתֵּן עַל גַּבָּיו הַכְּלִי שֶׁדּוֹלִים בּוֹ, שָׁמָּא יָבֹא (מב) לִידֵי סְחִיטָה. אֲבָל בֶּגֶד הָעָשׂוּי לִפְרֹס עָלָיו, מֻתָּר שֶׁאֵינוֹ חוֹשֵׁשׁ עָלָיו (מג) לְסָחְטוֹ: **טז** [ד]אָסוּר (מד) * לְהַדֵּק מוֹכִין בְּפִי פַּךְ שֶׁיֵּשׁ מִשְׁקִין, מִשּׁוּם (יח) סְחִיטָה: **יז** (מה) * [ה]סְפוֹג (מו) אֵין מְקַנְּחִין בּוֹ (מז) אֶלָּא אִם כֵּן יֵשׁ בּוֹ בֵּית אֶחָיזָה, גְּזָרָה (מח) שָׁמָּא (יט) יִסְחֹט: **יח** חֲבִית שֶׁפָּקְקוּ בִּפְקָק שֶׁל פִּשְׁתָּן (מט) לְסֻתָּם *)נָקָב שֶׁבְּדָפְנָהּ שֶׁמּוֹצִיאִין בּוֹ הַיַּיִן, (נ) * [ו]יֵשׁ מִי שֶׁמַּתִּיר (נא) אַף עַל פִּי שֶׁאִי אֶפְשָׁר שֶׁלֹּא יִסְחֹט, וְהוּא שֶׁלֹּא יְהֵא תַּחְתָּיו (נב) כְּלִי, דְּכֵיוָן שֶׁאֵינוֹ נֶהֱנֶה בִּסְחִיטָה זוֹ הֲוֵי פְּסִיק רֵישָׁא (פְּרוּשׁ אִסּוּר נִמְשָׁךְ בְּהֶכְרֵחַ מִדָּבָר מָה, כְּמוֹ הַמָּוֹת הַנִּמְשָׁךְ בְּהֶכְרֵחַ מַהַתָּזַת הָרֹאשׁ) * דְּלֹא נִיחָא לֵיהּ, וּמֻתָּר. [ז]וְחָלְקוּ עָלָיו וְאָמְרוּ, דְּאַף עַל גַּב דְּלֹא

לְיקוּטֵי דִּבְרֵי הָרַב: א] וכ״כ בשו״ע הרב (סכ״ב).

עוֹז וְהָדָר - Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah

ח בֵּית יוֹסֵף (ד"ה חבית) מִמַּשְׁמָעוּת דִּבְרֵי הַכֹּל בּוֹ (סי' לא).

נִיחָא לֵיהּ, כֵּיוָן (נג) דְּפָסִיק רֵישָׁא הוּא, (כ) אָסוּר. וְהָעוֹלָם נוֹהֲגִים הֶתֵּר (נד) בַּדָּבָר, חוְיֵשׁ לְלַמֵּד עֲלֵיהֶם זְכוּת, דְּכֵיוָן שֶׁהַבַּרְזָא אֲרָבָּה חוּץ לַנְּעָרֶת, וְאֵין יָד מַגַּעַת לַנְּעָרֶת, מֻתָּר, מִידֵי דְּהָוֵי אַסְפּוֹג (פְּרַשׁ הָעָרוּךְ (ערך ספג) סְפוֹג הוּא עַל רֹאשׁ דָּג אֶחָד גָּדוֹל שֶׁבַּיָּם, וּבְשָׁעָה שֶׁמֵּרִים רֹאשׁוֹ לְהִסְתַּכֵּל בָּעוֹלָם, יוֹרֵד אוֹתוֹ הַסְפוֹג עַל עֵינָיו וְאֵינוֹ רוֹאֶה כְּלוּם, וְלוּלֵי זֶה לֹא הָיְתָה סְפִינָה נִצּוֹלֶת מִפָּנָיו) **שֵׁשׁ לוֹ בַּיִת אֲחִיזָה, וּלְפִי שֶׁאֵין טַעֲנָה זוֹ חֲזָקָה (נה) וְיֵשׁ לְגַמְגֵּם בָּהּ, * טוֹב לְהַנְהִיגָם שֶׁלֹּא יְהֵא כְּלִי תַּחַת** (כמ) **הַחֲבִית בְּשָׁעָה שֶׁפּוֹקְקִים הַנָּקָב** (וְעַיֵּן לְעֵיל

בַּאר הֵיטֵב

מָגֵן אַבְרָהָם (ס"ק יט) עַיֵּן שָׁם. [וּבְסֵפֶר אֵלִיָּה רַבָּה (ס"ק יט) מְיַשֵּׁב הַקַּשְׁיָא עַיֵּן שָׁם]:

יח (כ) אָסוּר. אֲבָל חִיּוּבָא לֵיכָּא לְכַלֵּי עַלְמָא. כָּתַב הָרַא"שׁ פֶּרֶק (י"ז) [י"ד] (סי' ט) דְּשַׁבָּת דְּאָפְלוּ לְהָעָרוּךְ (ערך סבר) דְּסָבִירָא לֵיהּ דְּפָסִיק רֵישֵׁהּ דְּלֹא נִיחָא לֵיהּ מֻתָּר, מִכָּל מָקוֹם בְּשָׁאר אִסּוּרִים מוֹדֶה דְּאָסוּר, עַיֵּן מָגֵן אַבְרָהָם (סק"כ), וְעַיֵּן בִּבְרֵכַת הַזָּבָח (זבחים צא: ל"ק הא): **(כא) הַחֲבִית.** וַאֲפִלּוּ לְמַאן דְּאָמַר פְּסִיק רֵישֵׁהּ דְּלֹא נִיחָא לֵיהּ אָסוּר, מִכָּל מָקוֹם הָכָא שָׁרֵי, מִשּׁוּם דְּסוֹחֵט מַשְׁקִין תּוֹלָדָה דָּשׁ הוּא וְאִינָהּ אִסּוּרָה אֶלָּא כְּשֶׁמַּשְׁקִין הַיּוֹצְאִין אֵינָן הוֹלְכִים לְאִבּוּד. פּוֹסְקִים. וְכָתַב הַטַּ"ז (ס"ק יב) וּמִכָּל מָקוֹם צָרִיךְ שֶׁיְּהֵא גַּם כֵּן בְּרָזָא אֲרָכָּה שֶׁיְּהֵיהּ תַּרְתֵּי לְטִיבוּתָא, אֶלָּא דְּמִכָּל מָקוֹם אָנוּ רוֹאִים מִנְהָגֵנוּ כְּדַעָה שְׁסוֹחֲטִין יָרָק שֶׁלֹּאטִין בְּשַׁבָּת, וְעַל כָּרְחֵךְ מִשּׁוּם דְּהוֹלֵךְ לְאִבּוּד מַה שֶּׁנִּסְחָט. הָר"ן (מא. ד"ה ולפיכך) וּשְׁאָרֵי פּוֹסְקִים בְּאֵרוּ דְּיֵשׁ שְׁנֵי מִינֵי סְחִיטָה, הָאֶחָד הוּא מִשּׁוּם דְּהָוֵי תּוֹלָדָה דְּמִכַּבֵּס דְּהַיְינוּ מְלַבֵּן, וּמִשּׁוּם הָכִי אֵין אִסּוּר אֶלָּא בְּמַיִם אֲבָל לֹא בִּשְׁאָר מַשְׁקִין, וּלְעִנְיַן הֲלָכָה פָּסְקוּ הַטּוּר וְשֻׁלְחָן עָרוּךְ בְּסִימָן שי"ט (ס"י) דְּיֵשׁ הֶוֶה כְּשֶׁאָר מַשְׁקִין, אֲלָא דְּכָאן כְּתַב בֵּית יוֹסֵף (ד"ה חבית) בְּשֵׁם הָרַ"ן (שם) דְּיֵשׁ מְלַבֵּן. וְנִרְאֶה לִי לְחַלֵּק דִּבְיֵין לָבָן מִכַּבֵּס כְּמוֹ מַיִם, אֲבָל יַיִן אָדֹם אֵינוֹ מְכַבֵּס אַדְּרַבָּה מַאְדִּים הַבֶּגֶד. וְעוֹד יֵשׁ בְּסְחִיטָה מִשּׁוּם תּוֹלָדָה דְּדָשׁ וּמִפְרָק, וְאֵין אִסּוּר אֶלָּא בְּנִיחָא לֵיהּ בְּמֵי דְּנָפִיק מִנֵּיהּ כְּמוֹ בְּדָשׁ וּמִפְרָק, אֲלָא לְפִי דַּעָה הָאַחֲרוֹנָה דְּכָאן אִסּוּר עַל כָּל פָּנִים אֲפִלּוּ בְּלֹא נִיחָא לֵיהּ. וּמִשּׁוּם הָכִי אִם נִשְׁפַּךְ שָׁכָר אוֹ שְׁאָר מַשְׁקִים שְׁאֵינָם מִלְבָּנִים עַל הַמַּפָּה שָׁעַל הַשֻּׁלְחָן וְהוּא רוֹצֶה לְנַקּוֹתוֹ, עַל כָּל פָּנִים לֹא יִשְׁאֹב מִשָּׁם תּוֹךְ כַּף אַחַת וְלִשְׁפּוֹךְ לְחוּץ, דְּאַף עַל גַּב דְּיֵשׁלֵיכְנְהוּ לְאִבּוּד. פּוֹסְקִים. וְכָתַב הַטַּ"ז (ס"ק יב) וּמִכָּל מָקוֹם צָרִיךְ שֶׁיְּהֵא עוֹשֶׂה אִסּוּר גָּמוּר וְהָוֵי תּוֹלָדָה דְּמִפְרָק [רְצוֹנוֹ לוֹמַר דְּיֵשׁ בָּזֶה אִסּוּר תּוֹרָה], וּבָזֶה הַכֹּל מוֹדִים לְאִסּוּר, וְלֹא יוֹעִיל מַה שֶּׁיִּשְׁפּוֹךְ אַחַר כָּךְ הַכַּף לַחוּץ, דְּזֶהוּ מְעַוֵּת לֹא יוּכַל לְתַקֵּן. אֲלָא בְּסִפִּין יֵשׁ הֶתֵּר לְדָחוֹת מֵעַל הַמַּפָּה וְלִגְרֹר עַל יְדֵי הַמַּשְׁקֶה שֶׁנִּשְׁפַּךְ עַל הַמַּפָּה וְיָזוּב לְאִבּוּד, וְטוֹב [בְּטַ"ז שֶׁלָּפָנֵינוּ אֵיתָא רַק, וּמִפְּנֵי זֶה תָּמֵהַּ עָלָיו בְּאֵלִיָּה רַבָּה (ס"ק כב), דִּבְאָפֵן זֶה שֶׁאֵינוֹ נוֹטֵל בְּכֹחַ רַק שׁוֹאֵב הַמַּשְׁקֶה הָעוֹמֵד וְצָף מִלְּמַעְלָה, גַּם בְּכָךְ אֵין בּוֹ אִסּוּר, אֲבָל רָאִיתִי בְּסֵפֶר תּוֹסֶפֶת שַׁבָּת (ס"ק לח) וּבְסֵפֶר שֻׁלְחָן עֲצֵי שִׁטִּים (סי' ג דש סק"ז) שֶׁהָעִתִּיקוּ דִּבְרֵי הַטַּ"ז, מִשְׁמַע דְּצָרִיךְ לוֹמַר וְטוֹב, וְהַיְינוּ דִּמְדִינָא דַּעַת הַטַּ"ז בְּסִפִּין לְהָקֵל אֲפִלּוּ כְּשֶׁנִּזּוֹר בְּכֹחַ, דְּסוֹבֵר דְּהַמִּנְהָג כְּהָעָרוּךְ, וּבְאָפֵן זֶה אָסוּר בְּכֹחַ] **שֶׁלֹּא יִגְרֹד בְּכֹחַ,** דְּאִם לֹא כֵּן עֲבִיד אִסּוּר דְּרַבָּנָן עַל כָּל פָּנִים לְדַעָה אַחֲרוֹנָה, וְצָרִיךְ לְהִזָּהֵר מַה שֶּׁיּוֹכַל לְהִזָּהֵר. **עַד כָּאן לְשׁוֹן הַטַּ"ז. וְאֵלִיָּה רַבָּה** (שם) **חוֹלֵק עָלָיו וְסוֹבֵר דְּאֵין חִלּוּק בֵּין כַּף לְסִפִּין, דְּגַם בְּכַף אֲפִלּוּ כְּשֶׁנּוֹטֵל בְּכֹחַ אֵין בּוֹ אִסּוּר תּוֹרָה,** כֵּיוָן שֶׁדַּעְתּוֹ לְהַשְׁלִיכָהּ לַחוּץ וְאֵין סוֹחֵט בִּשְׁבִיל הַמַּשְׁקֶה, עַל כֵּן אֵין בּוֹ אֶלָּא אִסּוּר דְּרַבָּנָן לְדַעָה אַחֲרוֹנָה כְּמוֹ בְּגוֹרֵר בְּסִפִּין, וְכֵן מִשְׁמַע בְּפִרְי מְגַדִּים דְּאֵין בּוֹ אִסּוּר תּוֹרָה. **אָמְנָם לְכַתְּחִלָּה בְּוַדַּאי יֵשׁ לְזָהֵר מְאֹד שֶׁלֹּא לִגְרֹד בְּכֹחַ אֲפִלּוּ בְּסִפִּין, וְכָל שֶׁכֵּן בְּכַף, דְּהָא אָנוּ פּוֹסְקִים כְּדַעָה אַחֲרוֹנָה, אֲלָא יָסִיר הַמַּשְׁקֶה הַצָּף מִלְּמַעְלָה שֶׁלֹּא בְּרִחַק, וּבְאָפֵן זֶה אֲפִלּוּ בְּכַף שָׁרֵי לְכַלֵּי עַלְמָא. עוֹד כָּתַב הַטַּ"ז** (שם) **דְּאִם מַיִם אוֹ יַיִן לָבָן נִשְׁפַּךְ עַל הַמַּפָּה, אָסוּר לִגְרֹר אֲפִלּוּ בְּסִפִּין דְּהָוֵי מְכַבֵּס, וְכֵינָתוֹ כְּשֶׁגּוֹרְרוֹ בְּכֹחַ,** דְּאִז בְּוַדַּאי בָּא לִידֵי סְחִיטַת הַמַּפָּה דְּהוּא תּוֹלָדָה דְּמְכַבֵּס, וְיֵשׁ בָּזֶה אִסּוּר תּוֹרָה מִשּׁוּם לִבּוּן הַמַּפָּה [כֵּן מִשְׁמַע בְּסֵפֶר תּוֹסֶפֶת שַׁבָּת (שם) וּבְסֵפֶר שֻׁלְחָן עֲצֵי שִׁטִּים (שם) מִבְּאוּר דִּבְרֵי הַטַּ"ז]. **וּבְרֵי מְגַדִּים מִסְתַּפֵּק בְּכַוָּנַת הַטַּ"ז, דְּאִפְשָׁר דְּסָבִירָא לֵיהּ דְּבָמַיִם אַף שֶׁאֵין בְּכֹחַ אָסוּר לִגְרֹר,** דִּבְעֵת הַגְּרִירָה שְׁרוֹצֶה לְשָׁפְכוֹ לָאָרֶץ נִתְלַחְלֵחַ בְּמַפָּה הַמָּקוֹם שֶׁהִיא אוֹתָם בְּכַף אוֹ בְּסַכִּין כְּדֵי לְנַקּוֹת הַמַּפָּה, (מ) יְזָהֵר שֶׁלֹּא יִגְרֹרֵם בְּכֹחַ [וְאִם הַמַּשְׁקִים צְבוּעִים, (נט) יְזָהֵר שֶׁלֹּא יִצְטַבַּע שְׁאָר מְקוֹמוֹת הַמַּפָּה עַל יְדֵי גְּרִירָתוֹ כִּבְסָעִיף כ'], וְכָל שֶׁכֵּן אִם נִשְׁפַּךְ מַיִם עַל הַמַּפָּה,

בְּאוּר הֲלָכָה

בְּהַפְעָלָה שֶׁנַּעֲשָׂה עַל יָדוֹ וְאֵין לוֹ שׁוּם נַפְקָא מִנָּה בָּזֶה נִקְרָא גַּם כֵּן פְּסִיק רֵישָׁא דְּלֹא נִיחָא לֵיהּ כֵּיוָן דְּהוּא אֵין מִכַּוֵּן לְהַפְעָלָה. כֵּן הוֹכִיחוּ הַתּוֹסָפוֹת בְּשַׁבָּת ע"ה (ע"א) דִּבּוּר הַמַּתְחִיל טִפֵּי מֵהָא דְּשַׁבָּת ק"ג (ע"א) בְּגֶמָרָא דְּקָעֲבִיד בְּאַרְעָא דְּחַבְרֵיהּ: * **טוֹב לְהַנְהִיגָם וְכוּ'.** הַיְינוּ בְּצֵרוּף הַסְּבָרָא דְּבִרְזָא אֲרָכָּה וְכִמוֹ שֶׁכָּתַבְתִּי בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה (ס"ק נה), דְּאִי לָאו הָכִי הַכְרַעַת הַשֻּׁלְחָן עָרוּךְ בְּרֵישׁ הַסָּעִיף דְּלֹא כְּהָעָרוּךְ (ערך סבר). **כָּתַב הַטַּ"ז** (ס"ק יב) **אִם נִשְׁפַּךְ שָׁכָר אוֹ שְׁאָרֵי מַשְׁקִים שֶׁאֵינָם מְלַבְּנִים עַל הַמַּפָּה שֶׁעַל הַשֻּׁלְחָן וְהוּא רוֹצֶה לְנַקּוֹתוֹ, עַל כָּל פָּנִים לֹא יִשְׁאֹב מִשָּׁם תּוֹךְ כַּף אַחַת וְלִשְׁפּוֹךְ לְחוּץ, דְּאַף עַל גַּב דְּיֵשׁלֵיכְנְהוּ לְאִבּוּד, מִכָּל מָקוֹם כָּאן בְּשָׁעָה שֶׁהוּא שׁוֹאֵב תּוֹךְ הַכַּף עוֹשֶׂה אִסּוּר גָּמוּר וְהָוֵי תּוֹלָדָה דְּמִפְרָק [רְצוֹנוֹ לוֹמַר דְּיֵשׁ בָּזֶה אִסּוּר תּוֹרָה], וּבָזֶה הַכֹּל מוֹדִים לְאִסּוּר, וְלֹא יוֹעִיל מַה שֶּׁיִּשְׁפּוֹךְ אַחַר כָּךְ הַכַּף לַחוּץ, דְּזֶהוּ מְעַוֵּת לֹא יוּכַל לְתַקֵּן. אֲלָא בְּסִפִּין יֵשׁ הֶתֵּר לְדָחוֹת מֵעַל הַמַּפָּה וְלִגְרֹר עַל יְדֵי הַמַּשְׁקֶה שֶׁנִּשְׁפַּךְ עַל הַמַּפָּה וְיָזוּב לְאִבּוּד, וְטוֹב [בְּטַ"ז שֶׁלָּפָנֵינוּ אֵיתָא רַק, וּמִפְּנֵי זֶה תָּמֵהַּ עָלָיו בְּאֵלִיָּה רַבָּה (ס"ק כב), דִּבְאָפֵן זֶה שֶׁאֵינוֹ נוֹטֵל בְּכֹחַ רַק שׁוֹאֵב הַמַּשְׁקֶה הָעוֹמֵד וְצָף מִלְּמַעְלָה, גַּם בְּכָךְ אֵין בּוֹ אִסּוּר, אֲבָל רָאִיתִי בְּסֵפֶר תּוֹסֶפֶת שַׁבָּת (ס"ק לח) וּבְסֵפֶר שֻׁלְחָן עֲצֵי שִׁטִּים (סי' ג דש סק"ז) שֶׁהָעִתִּיקוּ דִּבְרֵי הַטַּ"ז, מִשְׁמַע דְּצָרִיךְ לוֹמַר וְטוֹב, וְהַיְינוּ דִּמְדִינָא דַּעַת הַטַּ"ז בְּסִפִּין לְהָקֵל אֲפִלּוּ כְּשֶׁנִּזּוֹר בְּכֹחַ, דְּסוֹבֵר דְּהַמִּנְהָג כְּהָעָרוּךְ, וּבְאָפֵן זֶה אָסוּר בְּכֹחַ] **שֶׁלֹּא יִגְרֹד בְּכֹחַ,** דְּאִם לֹא כֵּן עֲבִיד אִסּוּר דְּרַבָּנָן עַל כָּל פָּנִים לְדַעָה אַחֲרוֹנָה, וְצָרִיךְ לְהִזָּהֵר מַה שֶּׁיּוֹכַל לְהִזָּהֵר. **עַד כָּאן לְשׁוֹן הַטַּ"ז. וְאֵלִיָּה רַבָּה** (שם) **חוֹלֵק עָלָיו וְסוֹבֵר דְּאֵין חִלּוּק בֵּין כַּף לְסִפִּין, דְּגַם בְּכַף אֲפִלּוּ כְּשֶׁנּוֹטֵל בְּכֹחַ אֵין בּוֹ אִסּוּר תּוֹרָה,** כֵּיוָן שֶׁדַּעְתּוֹ לְהַשְׁלִיכָהּ לַחוּץ וְאֵין סוֹחֵט בִּשְׁבִיל הַמַּשְׁקֶה, עַל כֵּן אֵין בּוֹ אֶלָּא אִסּוּר דְּרַבָּנָן לְדַעָה אַחֲרוֹנָה כְּמוֹ בְּגוֹרֵר בְּסִפִּין, וְכֵן מִשְׁמַע בְּפִרְי מְגַדִּים דְּאֵין בּוֹ אִסּוּר תּוֹרָה. **אָמְנָם לְכַתְּחִלָּה בְּוַדַּאי יֵשׁ לְזָהֵר מְאֹד שֶׁלֹּא לִגְרֹד בְּכֹחַ אֲפִלּוּ בְּסִפִּין, וְכָל שֶׁכֵּן בְּכַף, דְּהָא אָנוּ פּוֹסְקִים כְּדַעָה אַחֲרוֹנָה, אֲלָא יָסִיר הַמַּשְׁקֶה הַצָּף מִלְּמַעְלָה שֶׁלֹּא בְּרִחַק, וּבְאָפֵן זֶה אֲפִלּוּ בְּכַף שָׁרֵי לְכַלֵּי עַלְמָא. עוֹד כָּתַב הַטַּ"ז** (שם) **דְּאִם מַיִם אוֹ יַיִן לָבָן נִשְׁפַּךְ עַל הַמַּפָּה, אָסוּר לִגְרֹר אֲפִלּוּ בְּסִפִּין דְּהָוֵי מְכַבֵּס, וְכֵינָתוֹ כְּשֶׁגּוֹרְרוֹ בְּכֹחַ,** דְּאִז בְּוַדַּאי בָּא לִידֵי סְחִיטַת הַמַּפָּה דְּהוּא תּוֹלָדָה דְּמְכַבֵּס, וְיֵשׁ בָּזֶה אִסּוּר תּוֹרָה מִשּׁוּם לִבּוּן הַמַּפָּה [כֵּן מִשְׁמַע בְּסֵפֶר תּוֹסֶפֶת שַׁבָּת (שם) וּבְסֵפֶר שֻׁלְחָן עֲצֵי שִׁטִּים (שם) מִבְּאוּר דִּבְרֵי הַטַּ"ז]. **וּבְרֵי מְגַדִּים מִסְתַּפֵּק בְּכַוָּנַת הַטַּ"ז, דְּאִפְשָׁר דְּסָבִירָא לֵיהּ דְּבָמַיִם אַף שֶׁאֵין בְּכֹחַ אָסוּר לִגְרֹר,** דִּבְעֵת הַגְּרִירָה שְׁרוֹצֶה לְשָׁפְכוֹ לָאָרֶץ נִתְלַחְלֵחַ בְּמַפָּה הַמָּקוֹם שֶׁהִיא

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

הַפְּקִיקָה בְּסִתְימַת הַנָּקָב שֶׁלְּמַעְלָה, שֶׁהַיַּיִן הַנִּסְחָט יוֹרֵד לְתוֹךְ הֶחָבִית, בְּכָל זֶה (נג) הוּא אִסּוּר דְּאוֹרְיְתָא לְהַדַּח אוֹ לְהָסִיר הַפְּקִיקָה גַּם לְשִׁיטָה זוֹ: **(נג) דְּפָסִיק רֵישָׁא הוּא אָסוּר.** מִדְּרַבָּנָן, (נד) אֲבָל חִיּוּבָא לֵיכָּא בְּפָסִיק רֵישָׁא דְּלֹא נִיחָא לֵיהּ לְכַלֵּי עַלְמָא. וְכָל זֶה הוּא לְעִנְיַן שַׁבָּת, דְּבָעִינַן שֶׁיְּהֵא מְלָאכְתָּ מַחְשֶׁבֶת, אֲבָל לְעִנְיַן שְׁאָרֵי אִסּוּרֵי תּוֹרָה, דַּעַת הָרַא"שׁ (פי"ד סי' ט) דְּפָסִיק רֵישָׁא דְּלֹא נִיחָא לֵיהּ לְכַלֵּי עַלְמָא אָסוּר, (נה) וְאִסּוּרוֹ הוּא מִן הַתּוֹרָה: **(נד) בַּדָּבָר.** הַיְינוּ שֶׁמַּפְרִיזִין עַל הַמִּדָּה הָרִאשׁוֹנָה וּמְקַלְקְלִין אֲפִלּוּ בְּיֵשׁ כְּלִי תַּחְתָּיהָ: **(נה) וְיֵשׁ לְגַמְגֵּם בָּהּ.** דְּשָׁאנֵי בֵּית אֲחִיזָה שֶׁל סְפוֹג דְּמַהֲנֵי, דְּאֵין שָׁם אֶלָּא קִנּוּחַ בְּעָלְמָא, מַה שֶּׁאֵין כֵּן כְּאן שֶׁמְּהַדְּקִין הַבַּרְזָא בְּחוּלָּק תּוֹךְ הַנָּקָב יֵשׁ שָׁם וַדַּאי סְחִיטָה, עַל כֵּן רָאוּי לְנָהֹג שֶׁלֹּא יְנִיחַ כְּלִי תַּחְתָּיו, וְיִלֵּךְ הַנִּסְחָט לְאִבּוּד וְיִסְמֹךְ עַל דַּעָה הָרִאשׁוֹנָה דְּהָכָא, (נו) וּמִכָּל מָקוֹם צָרִיךְ שֶׁיְּהֵיהּ גַּם כֵּן בְּרָזָא אֲרָכָּה (נז) שֶׁיְּהֵיהּ תַּרְתֵּי לְטִיבוּתָא, עַד כָּאן לְשׁוֹן הַטַּ"ז (ס"ק יב), וְכֵן כָּתְבוּ הָאֵלִיָּה רַבָּה (ס"ק כב) וּמַאֲמַר מָרְדְּכַי (ס"ק יח). וְדַע דְּכָל הַסָּעִיף הַזֶּה הוּא בְּחָבִית שֶׁל יַיִן, כְּמוֹ שֶׁהִזְכִּיר הַשֻּׁלְחָן עָרוּךְ בְּרֹאשׁ הַסָּעִיף, וְהוּא הַדִּין שְׁאָר מַשְׁקִין, א]אֲבָל לֹא בְּמַיִם. וְטַעַם הַדָּבָר, דִּבְכָל מַשְׁקִין חוּץ מִמַּיִם דַּעַת כַּמָּה רִאשׁוֹנִים דְּאֵין בָּהֶם מִשּׁוּם לִבּוּן, וְאִסּוּר סְחִיטָתוֹ הוּא רַק מִשּׁוּם מְפָרֵק כְּמוֹ סוֹחֵט זֵיתִים וַעֲנָבִים, וְלָכֵן בְּעֵינַן מִן הַתּוֹרָה לְכֵלִי עַלְמָא שֶׁיְּהֵא צָרִיךְ לְמַשְׁקִין הַיּוֹצְאִין דּוּמְיָא דְּמְפָרֵק, וְרַק מִדְּרַבָּנָן סְבִירָא לָהּ לְדַעָה אַחֲרוֹנָה דְּאָסוּר וְכִמוֹ שֶׁכָּתַבְתִּי בְּבֵאוּר הֲלָכָה (ד"ה יש), אֲבָל בֶּחָבִית שֶׁל מַיִם אִסּוּר סְחִיטָתוֹ הוּא מִשּׁוּם לִבּוּן הַפְּקִיקָה, דְּסוֹחֵט הוּא תּוֹלָדָה דְּמִלַּבֵּן, וְאָסוּר בְּכָל גַּוְנֵי. וְדַעַת הַטַּ"ז (שם) דְּיֵין לָבָן דּוֹמֶה לְמַיִם לְעִנְיַן כִּבּוּס, וְלִדְבָרָיו הַשֻּׁלְחָן עָרוּךְ לֹא אַיְרֵי כְּאן כִּי אִם בְּיֵין אָדֹם שְׁאֵינוֹ מְלַבֵּן אֶלָּא רַק מִשּׁוּם מְפָרֵק, וּלְכָךְ בְּעֵינַן שֶׁיְּהֵא נִיחָא לֵהּ בְּמֵאי דְּנָפַק בִּסְחִיטָתוֹ. אִם נִשְׁפַּךְ שָׁכָר וּשְׁאָר מַשְׁקֶה עַל הַמַּפָּה שֶׁעַל הַשֻּׁלְחָן וְהוּא רוֹצֶה לְגָרֵר סָרִיךְ שֶׁלֹּא יָבֹא לִידֵי סְחִיטָה, וְרַק יָסִיר אֶת הַמַּשְׁקֶה הַצָּף מִלְּמַעְלָה, וְכָל שֶׁכֵּן אִם נִשְׁפַּךְ מַיִם עַל הַמַּפָּה, בְּסִפִּין דְּהָוֵי מְכַבֵּס, עַד כָּאן לְשׁוֹן טַ"ז:

שַׁעַר הַצִּיּוּן

(נג) דְּהוּא פְּסִיק רֵישָׁא דְּנִיחָא לֵיהּ, דְּקָמָא לֵן דְּחַיָּב מִן הַתּוֹרָה: **(מ)** מָגֵן אַבְרָהָם (סק"כ). וְכֵן מוֹכֵחַ בְּשַׁבָּת ק"ג (ע"א) בְּגֶמָרָא: **(נט)** כֵּן מַשְׁמַע מֵהָרְאָיוֹת שֶׁהֵבִיא, עַיֵּן שָׁם בְּגֶמָרָא (זבחים צא:). וְכֵן כָּתַב בְּסֵפֶר שֻׁלְחָן עֲצֵי שִׁטִּים (סי' א ס"ח) וּבְחַיֵּי אָדָם (ח"ב כלל ט ס"ו): **(נ)** אַף דְּמַהֲגֵן אַבְרָהָם לְעֵיל בְּלֹא בָּרְזָא אֲרָכָּה הִנִּיחַ עַל מְנָהֲגָם עַיֵּן שָׁם טַעֲמוֹ, מִכָּל מָקוֹם לְמַעֲשֶׂה קָשֶׁה לִסְמֹךְ עַל זֶה, וְכִמוֹ שֶׁבָּאַר בְּסֵפֶר שֻׁלְחָן עֲצֵי שִׁטִּים (סי' ג דש סק"ז) וּבְסֵפֶר מַאֲמַר מָרְדְּכַי (ס"ק יח): **(מ)** הִשְׁמַטְתִּי סוֹף דִּבְרֵי הַטַּ"ז (ס"ק יב) דְּמִיְּיתֵי רְאָיָה שְׁמִנְהָגֵנוּ כְּדַעַת הֵעָרוּךְ, מִדְּסוֹחֲטִין יָרָק שַׁלַּאטִי"ן, שֶׁכְּבָר הִשִּׂיגוּ עַל רְאָיָתוֹ בְּחִדּוּשֵׁי רַבִּי עֲקִיבָא אֵיגֶר וּשְׁאָרֵי הָרְבֵּה אַחֲרוֹנִים: **(מא)** עַיֵּן בְּבֵאוּר הֲלָכָה (ד"ה טוב) שֶׁבֵּאַרְתִּי שָׁם הַכֹּל הֵיטֵב בְּעֶזְרַת ה':

(נט) פְּרִי מְגַדִּים (מש"ז ס"ק יב):

לִיקוּטֵי דִּבְרֵי הֶרֶב: א] וּבשו"ע הרב (סכ"ד בסוגריים) כתב: ומשום איסור ליבון אין לחוש בנעורת ובחתיכת בגד שסביב הברזא אף אם הוא יין לבן [ולכאורה ה"ה מים, ראה סימן ש"ט (סי"ג)] שהוא מלבן, מפני שהן עשויין לכך ואינו חושש לליבון כלל.

Mishna Brura Memukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah

סִימָן ש״א (סעיפים מה-מח) עוֹד מִדִּינֵי סְחִיטָה: **יט** * [ט]לִתֵּן כַּרְכֹּם בַּתַּבְשִׁיל (נו) מֻתָּר, וְאֵין לָחֹשׁ לוֹ מִשּׁוּם צוֹבֵעַ, דְּאֵין צְבִיעָה בָּאֳכָלִין: **כ** [י]שׁ מִי שֶׁאוֹמֵר שֶׁהָאוֹכֵל תּוּתִים אוֹ שְׁאָר פֵּרוֹת הַצּוֹבְעִים, (נז) צָרִיךְ לְזָהֵר (נח) שֶׁלֹּא יִגַּע בְּיָדָיו צְבוּעוֹת (נט) בִּכְגָדָיו אוֹ בְּמַפָּה מְשׁוּם (כ) צוֹבֵעַ, אֲבָל אִם צוֹבֵעַ פִּתּוֹ בְּמַשֶּׁקֶה הַפֵּרוֹת לֵית לָן בָּהּ, דְּאֵין צְבִיעָה בָּאֳכָלִין:

שכא דִּינֵי תּוֹלֵשׁ בְּשַׁבָּת וְדִין טוֹחֵן וְדִינֵי תִּקּוּנֵי מַאֲכָל אוֹ מְעַבֵּד וְלָשׁ. וּבוֹ י״ט סְעִיפִים:

א [א]חֲבִילֵי פִּיאָה אֲזוֹב וְקוֹרָנִית (א) (פְּרוּשׁ, מִין עֵשֶׂב), הַכְּנִיסָן (ב) לְעֵצִים אֵין מִסְתַּפְּקִין (ג) מֵהֶם. הַכְּנִיסָן (ד) לְמַאֲכַל בְּהֵמָה, (ד) קוֹטֵם וְאוֹכֵל בְּיָד, (ה) אֲבָל לֹא בִּכְלִי, (ג) (ו) וּמוֹלֵל (ז) בְּרַאשֵׁי אֶצְבְּעוֹתָיו: **ב** [ב]אֵין עוֹשִׂין (ג) (ח) מֵי מֶלַח הַרְבֵּה בְּיַחַד לָתֵת לְתוֹךְ (ט) הַכְּבָשִׁים, (י) מִשּׁוּם דְּמֵי לְעִבּוּד, * אֲבָל יָכוֹל לַעֲשׂוֹת מִמֶּנּוּ (ז) מְעַט לָתֵת לְתוֹךְ (יא) הַתַּבְשִׁיל. [ג]וְאִם נָתַן לְתוֹכוֹ שְׁנֵי שְׁלִישֵׁי מֶלַח, אָסוּר לַעֲשׂוֹת מִמֶּנּוּ

א צִיְּתְיו בְּסִימָן שי״ט סְעִיף ו׳.
ב שַׁבָּת ק״ח (ע״א יח״ב) בְּמִשְׁנָה וּכְתַנָּא קַמָּא וּכְדִמְפָרֵשׁ לָהּ שְׁמוּאֵל שָׁם בְּגְמָרָא.
ג שָׁם.

ט שִׁבְּלֵי הַלֶּקֶט (סי׳ סו) בְּשֶׁם בַּעַל יְרָאִים (סי׳ רעד). י שָׁם בְּבַעַל יְרָאִים.

בֵּאוּר הֵיטֵב

כ (כנ) **צוֹבֵעַ.** וְהָרַדְבַּ״ז (ח״ד) סִימָן קל״א כָּתַב שֶׁחֲמָרָא יְתֵרָה הִיא כְּיָוֵן שֶׁהוּא דֶּרֶךְ לְכָלוּךְ דְּאֵין זֶה דֶּרֶךְ צְבִיעָה עַיֵּן שָׁם, וּבְכֻנְטֶרֶס הַגְּדוֹלָה (הגב״י). וְעַיֵּן סִימָן ש״ב סָעִיף י׳ דְּיֵשׁ אוֹסְרִין כִּפּוּס דֶּרֶךְ לְכָלוּךְ, כָּל שֶׁכֵּן צְבִיעָה, דְּכָל צְבִיעָה הִיא כֵּךְ. לָכֵן אֵין לְהָקֵל. מָגֵן אַבְרָהָם (ס״ק כד) עַיֵּן שָׁם. וְנִרְאֶה לִי דִּכְבָגֵד אָדֹם כָּל שֶׁכֵּן דְּאָסוּר לְקַנְּחוֹ, דְּמִתְקַן הוּא. מָגֵן אַבְרָהָם (ס״ק כה) עַיֵּן שָׁם. וְעַיֵּן סִימָן שכ״ח סָעִיף מ״ח וְסִימָן ש״א סָעִיף מ״ו. [ו]וּבְסֵפֶר אֲלִיָּה רַבָּה (ס״ק כד) צָדַד לְהָקֵל בְּאָדֹם וַאֲפִלּוּ בְּלִבְּן שֶׁאִי אֶפְשָׁר בְּעִנְיַן אַחֵר עַיֵּן שָׁם). הַצּוֹבֵעַ חוּט שֶׁאָרְכּוֹ אַרְבָּעָה טְפָחִים אוֹ דָּבָר שֶׁאֶפְשָׁר לְטוֹוֹת מִמֶּנּוּ חוּט כָּזֶה חַיָּב, וְדוֹקָא צָבַע הַמִּתְקַיֵּם, אֲבָל צָבַע שֶׁאֵינוֹ מִתְקַיֵּם כְּלָל כְּגוֹן שֶׁהֶעֱבִיר סָרָק אוֹ שֶׁשָּׁר עַל גַּבֵּי בַּרְזֶל אוֹ נְחֹשֶׁת וּצְבָעוֹ פָּטוּר, שֶׁהֲרֵי אֹתָהּ מַעֲבִירוֹ לִשְׁעָתוֹ וְאֵינוֹ צוֹבֵעַ כְּלוּם, עַיֵּן סִימָן ש״מ סָעִיף ד׳, וְעַיֵּן רַמְב״ם פֶּרֶק ט׳ (ה״ג):

א (ו) **לְמַאֲכָל.** וּסְתָמָא הֲוֵי לְמַאֲכַל בְּהֵמָה. תּוֹסְפוֹת דַּף קכ״ח (ע״א ד״ה הכניסן): (ז) **וּמוֹלֵל.** מִפֶּרֶךְ הַשַּׁרְבִיטִין לָאֳכַל הַזֶּרַע שֶׁבְּתוֹכָן. רַשׁ״י (שם ד״ה שלא יקטום):

ב (ג) **מֵי מֶלַח.** וְהוּא הַדִּין בְּכָל הַמַּשְׁקִין. הַגָּהוֹת סַמַ״ק (מצוה רפה הגהה יז): (ד) **מְעַט.**

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

בְּוַדַּאי יְזַהֵר מְאֹד בָּזֶה, דְּסְחִיטַת מַיִם הוּא תּוֹלְדָה דְּמִלְבֵּן וְכַנַּ״ל. הַסּוֹחֵט שֵׂעָר אוֹ עוֹר, פָּטוּר אֲבָל אָסוּר [רַמְבַּ״ם (פ״ט ה״י־א״)], וְלָכֵן הַטּוֹבֵל בְּשַׁבָּת (פ) יְזַהֵר שֶׁלֹּא יִסְחֹט שְׂעָרוֹ לְנַגְבָּם: **יט** (נו) **מֻתָּר.** וְכֵן מֻתָּר (פמ) לִתֵּן יַיִן אָדֹם בְּתוֹךְ יַיִן לָבָן וְאַף עַל פִּי שֶׁמִּתְאַדֵּם. [וַאֲפִלּוּ אִם מְכַוֵּן לְכָתְּחִלָּה לַעֲשׂוֹת מַרְאֶה בְּהַמַּאֲכָל אוֹ בְּהַמַּשְׁקֶה, גַּם כֵּן מִסְתַּבְּרָא דְּאֵין לְהַחְמִיר, כֵּן נִרְאֶה מֵהַפְּרִי מִגְדִּים (א״א ס״ק כה), וּלְפִי מַה שֶּׁכָּתַב בִּנְשָׁמַת אָדָם (ח״ב כלל כד סק״ג) נָכוֹן לְמִנַּע מִזֶּה]. וּמִכָּל מָקוֹם אֵין רַשַּׁאי לַעֲשׂוֹת מַרְאֶה בְּיַיִן שָׂרָף וּדְבַשׁ שֶׁיִּקְנוּ מִמֶּנּוּ [פְּרִי מִגְדִּים (שם), עַיֵּן שָׁם טַעֲמוֹ, וְגַם בְּלָאו הָכִי הוּא עוּבְדָּא דְּחֹל], וְכָל שֶׁכֵּן שֶׁלֹּא לְהָשִׂים סַמְמָנִים בְּצָלוֹחִית מַיִם לְהַעֲמִיד בַּחֲלוֹן נֶגֶד הַשֶּׁמֶשׁ, וְיֵשׁ בָּזֶה חֲשַׁשׁ חִיּוּב חַטָּאת [שָׁם בִּפְרִי מִגְדִּים]: **כ** (נז) **צָרִיךְ לְזָהֵר.** הַיְנוּ (פמ) לְהַפּוֹסְקִים לְעִיל בְּסָעִיף י״ח דְּפְסִיק רֵישָׁא דְּלֹא נִיחָא אָסוּר, (פמ) וְאַף עַל גַּב דִּמְקַלְקֵל הוּא, מִכָּל מָקוֹם אִסּוּרָא מִיהוּ אִיכָּא: (נח) **שֶׁלֹּא יִגַּע.** וְאַף עַל גַּב דְּצוֹבֵעַ פָּנָיו וְיָדָיו, (פמ) לֵיכָּא לְמֵחַשׁ, דְּאֵין צְבִיעָה אֶלָּא בְּדָבָר שֶׁדַּרְכּוֹ לִצְבֹּעַ. וְלֹא דָּמֵי לְסִימָן ש״ג סָעִיף כ״ה דְּאִיתָא שָׁם דְּאִשָּׁה לֹא תַּעֲבִיר סָרָק עַל פָּנֶיהָ מִפְּנֵי שֶׁצּוֹבַעַת, אִשָּׁה שָׁאנֵי שֶׁדַּרְכָּהּ בְּכָךְ לְהִתְיַפּוֹת: (נט) **בִּכְגָדָיו וְכוּ'.** וּבְכֻנְטֶרֶס אָדֹם כָּל שֶׁכֵּן דְּאָסוּר לְקַנְּחוֹ דְּמִתְקַן הוּא [מָגֵן אַבְרָהָם (ס״ק כה)], [ז]וְיֵשׁ מְקִלִּין (פמ) בְּכָל זֶה כֵּיוָן שֶׁהוּא דֶּרֶךְ לְכָלוּךְ, וְיֵשׁ לִסְמֹךְ עֲלֵיהֶם הֵיכָא דְּאִי אֶפְשָׁר לוֹ לְזָהֵר בָּזֶה. הַצּוֹבֵעַ חוּט שָׁאָרְכּוֹ אַרְבָּעָה טְפָחִים אוֹ דָּבָר שֶׁאֶפְשָׁר לִטְווֹת מִמֶּנּוּ חוּט כָּזֶה, חַיָּב, וְדוֹקָא צָבַע הַמִּתְקַיֵּם, אֲבָל צָבַע שֶׁאֵינוֹ מִתְקַיֵּם כְּלָל, כְּגוֹן שֶׁהֶעֱבִיר סָרָק אוֹ שֶׁשָּׁר עַל גַּבֵּי בַּרְזֶל אוֹ נְחֹשֶׁת וּצְבָעוֹ, (פו) פָּטוּר, שֶׁהֲרֵי אֹתָהּ מַעֲבִירוֹ לִשְׁעָתוֹ וְאֵינוֹ צוֹבֵעַ כְּלוּם. הָעוֹשֶׂה עֵין צָבַע, כְּגוֹן שֶׁנָּתַן קַנְקַנְתּוֹם לְתוֹךְ מֵי עַפְצָא שֶׁנַּעֲשָׂה הַכֹּל שָׁחֹר, אוֹ שֶׁנָּתַן אִיסְטִיס לְתוֹךְ מֵי כַּרְכֹּם שֶׁנַּעֲשָׂה הַכֹּל יָרֹק, חַיָּב [רַמְבַּ״ם פֶּרֶק ט׳ (הל׳ יג־יד)], וְהָרַאֲבַ״ד (שם) סוֹבֵר שֶׁאֵינוֹ חַיָּב מִשּׁוּם צוֹבֵעַ אֶלָּא כְּשֶׁצּוֹבֵעַ בְּהַצָּבַע דָּבָר אַחֵר שֶׁעַל יְדֵי זֶה נִגְמָר מְלַאכְתּ הַצָּבַע, אֲבָל צְבִיעַת מַיִם שֶׁהוּא עֵין הַצָּבַע לֹא, וּנְתִינַת דְּיוֹ וְסַמְמָנִים לְתוֹךְ הַמַּיִם אָסוּר מִשּׁוּם לָשׁ, עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ בְּקִצּוּר:

א (א) **פְּרוּשׁ מִין עֵשֶׂב.** צָרִיךְ לוֹמַר מִינֵי עֲשָׂבִים הֵם. וּרְאוּיִים לְהַסָּקָה וּרְאוּיִים לְמַאֲכַל בְּהֵמָה, לְפִיכָךְ הַכֹּל הוֹלֵךְ אַחַר מַחֲשַׁבְתּוֹ [מַגִּיד מִשְׁנֶה (פכ״ו הי״ח)]: (ב) **לְעֵצִים.** לְיַבְּשָׁן. וְאִם הִכְנִיסָן סְתָמָא, (פ) נַעֲשָׂה כְּמִי שֶׁהִכְנִיסָן לְמַאֲכַל בְּהֵמָה: (ג) **מֵהֶם.** [ח]הַכְנִיסָן לְמַאֲכַל בְּהֵמָה, לְפִיכָךְ הַכֹּל הוֹלֵךְ אַחַר מַחֲשַׁבְתּוֹ [מַגִּיד מִשְׁנֶה וְהֲוֵי לֵיהּ מְקַצֶּה: (ד) **קוֹטֵם וְאוֹכֵל.** דְּקָצַת רְאוּיִים גַּם כֵּן לְמַאֲכַל אָדָם: (ה) **אֲבָל לֹא בִּכְלִי.** כְּדֶרֶךְ (ג) חֹל: (ו) **וּמוֹלֵל.** הַיְנוּ (ג) מִפֶּרֶךְ הַשַּׁרְבִיטִין לָאֳכַל הַזֶּרַע שֶׁבְּתוֹכָן: (ז) **בְּרַאשֵׁי אֶצְבְּעוֹתָיו.** וְלֹא בְּכָל הַיָּד (ד) כְּדֶרֶךְ שֶׁהוּא עוֹשֶׂה בְּחֹל: **ב** (ח) **מֵי מֶלַח.** וְהוּא הַדִּין (ה) אִם נוֹתֵן יַיִן וְחֹמֶץ וּשְׁאָר מַשְׁקִין בַּמֶּלַח: (ט) **הַכְּבָשִׁים.** יָרָק שֶׁכּוֹבְשִׁין אוֹתוֹ כְּדֵי לְהִתְקַיְּמוֹ, שֶׁכֵּיוָן שֶׁנּוֹתֵן מֵי הַמֶּלַח כְּדֵי לְהִתְקַיֵּם, דְּמֵי לְעִבּוּד הָעוֹר שֶׁהַמֶּלַח מְקַיְּמוֹ. וְאַף עַל גַּב דְּקִימָא לָן אֵין עִבּוּד בָּאֳכָלִין מִדְּאוֹרַיְתָא, מִכָּל מָקוֹם מִדְּרַבָּנָן מִיהוּ אָסוּר כְּמוֹ שֶׁכָּתְבוּ הַפּוֹסְקִים. וְכָתַב בְּסֵפֶר תּוֹסֶפֶת שַׁבָּת (סק״ה) דַּוְקָא אִם כַּוָּנָתוֹ לָתֵת לְתוֹךְ הַכְּבָשִׁים, אֲבָל אִם אֵין כַּוָּנָתוֹ לָזֶה [וְהֵינוּ שֶׁדַּעְתּוֹ לְחַלְּקָם לְתוֹךְ הַתַּבְשִׁילִין], אֲפִלּוּ הַרְבֵּה מֵתֵּר, [י]אֲבָל אֵלִיָּה רַבָּה (סק״ג) אוֹסֵר, וְכֵן מַשְׁמַע בְּמַאירִי (קח: ד״ה אמר המאירי) שֶׁכָּתַב דְּרַק בְּמִעַט הַתִּירוּ מִפְּנֵי שֶׁנִּכָּר שֶׁאֵין עוֹשֶׂה רַק לְצָרְכּוֹ שָׁעָה, מַה שֶּׁאֵין כֵּן בְּהַרְבֵּה, יִסְבְּרוּ שֶׁעוֹשֶׂה לְצָרְכּוֹ חֹל, עַיֵּן שָׁם: (י) **מִשּׁוּם דְּמֵי לְעִבּוּד.** וַאֲפִלּוּ אִם נוֹתֵן שָׁמֶן לְתוֹךְ מֵי הַמֶּלַח לְהַטְעִים, (ו) גַּם כֵּן אָסוּר. וְאִם נוֹתֵן שָׁמֶן לְהַמַּיִם קֹדֶם שֶׁנּוֹתֵן הַמֶּלַח לְתוֹכוֹ, אוֹ בְּהַמֶּלַח קֹדֶם שֶׁנּוֹתֵן הַמַּיִם לְתוֹכוֹ, (ז) [יא]יֵשׁ מְקִלִּין בָּזֶה, מִשּׁוּם שֶׁהַשֶּׁמֶן מַחֲלִישׁ אֶת כֹּחַ הַמֶּלַח מִלִּהְיוֹת עַז וְאֵין עָלָיו שֵׁם מֵי מֶלַח, וְהָא דְּאָסְרוּ אִם הוּא נוֹתֵן שֶׁמֶן לְבַסּוֹף, (ח) מִשּׁוּם דִּכְשָׁעָה שֶׁהוּא נוֹתֵן מַיִם וּמֶלַח יַחַד הוּא נִרְאֶה כְּמִעֲבֵד: **(יא) הַתַּבְשִׁיל.** אוֹ (ט) לְטַבֵּל

שַׁעַר הַצִּיּוּן

(ס) סֵפֶר חֲסִידִים (סי׳ תתכז). וְהוּבָא בְּאַחֲרוֹנִים: **יט** (סה) דְּרָכֵי מֹשֶׁה (אות ב):
כ (סג) אֲגוּר (סי׳ תפד) וְהָגְרַ״א: (סד) כֵּן כָּתַב בְּסֵפֶר יְרָאִים (סי׳ רעד): (סה) מָגֵן אַבְרָהָם (ס״ק כה): (סו) רַדְבַּ״ז (ח״ד סי׳ קלא) וְהָחָכָם צְבִי (הו״ד בשו״ת בית אהרן בלקוטי חכם צבי אות א), הוּבְאוּ בְּחִדּוּשֵׁי רַבִּי עֲקִיבָא אַיְגֶר. **וְכֵן צָדַד הָאֲלִיָּה רַבָּה** (ס״ק כד) **שֶׁיֵּשׁ לְהָקֵל בְּמָקוֹם הַדְּחָק,** וְהֶעְתִּיקוּ בְּמַחֲצִית הַשֶּׁקֶל (ס״ק כד):
א (ס) מָגֵן אַבְרָהָם (סק״א) וּפְרִי מְגַדִּים (סק״א) (א״א סק״א):
ב (ס) רַשׁ״י (קכח. ד״ה שלא יקטום) (שם): **(ז)** רַשׁ״י (שם): **(ו)** רַמְב״ם (פכ״ב ה״י) וּשְׁאָרֵי פּוֹסְקִים: **(ז)** עוֹלַת שַׁבָּת (סק״א) וְתוֹסֶפֶת שַׁבָּת (סק״ו). וְעַיֵּן אֲלִיָּה רַבָּה (סק״ג) וּפְרִי מְגַדִּים (א״א סק״ד): **(ח)** רַשׁ״י (קח: ד״ה ואלו) (שם):

לִיקוּטֵי דִּבְרֵי הָרַב: א] אבל בשו״ע הרב (סכ״ז) כתב: ויש להחמיר וכל שכן בבגד אדום שאינו מתקלקל כלל. **ב]** וכ״כ בשו״ע הרב (ס״ג): ואפילו לעשות מי מלח או שאר משקין עם מלח שלא לתת לתוך הכבשים אלא לטבול בהם את פתו ולתת לתוך התבשיל אסור לעשות מהם הרבה ביחד (מפני שכשהוא עושה מהם הרבה נראה כאלו עושה אותם לכבישה). **ג]** ובשו״ע הרב (ס״ג) כתב: אפילו אם נותן בהם שמן בין נתינת המים לנתינת המלח והשמן מעכב שאין המלח מתערב יפה עם המים ומתיש את כחו מהיות מי מלח עזין אעפ״כ אסור.

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah